

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.2.24.
SWD(2021) 27 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács rendelete
az Unión belüli nyilvános mobilhírközlő hálózatok közötti barangolásról (roaming)
(átdolgozás)

{COM(2021) 85 final} - {SEC(2021) 90 final} - {SWD(2021) 28 final} -
{SWD(2021) 29 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat a barangolási rendelet (átdolgozás) felülvizsgálatáról és alkalmazási időszakának meghosszabbításáról
A. A fellépés szükségessége
Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?
Az 531/2012/EU rendelet 2022. június 30-án hatályát veszti. A barangolási szabályok alkalmazási időszakának meghosszabbítása nélkül a fogyasztók és a vállalkozások számára elveszhetnek a belföldi díjas barangolás előnyei, és további akadályok nehezíthetik a mobilszolgáltatások és az innovatív alkalmazások zökkenőmentes használatát az EU/EGT egységes piacon belüli utazások során. Európában jelenleg csaknem 170 millió barangolást végző ügyfél él a belföldi díjas barangolás lehetőségével, és élvezi annak előnyeit, hogy az EU-n/EGT-n belüli utazásai során ugyanolyan hálózati csatlakozást vehet igénybe, mint az otthoni hálózaton. 2019-es felülvizsgálati jelentésében a Bizottság azonosította azokat a problémákat, amelyeket ezzel a kezdeményezéssel kezelni kíván. Az elemzés az érdekelt felektől származó adatok és visszajelzések széles körére épül, amelyek alapján a Bizottság értékelte a szóban forgó rendelet eredményességét, valamint a barangolási piacnak a barangolásra vonatkozó hatályos uniós szabályok szerinti működését. A főbb problémákat az alábbiakban foglaljuk össze: A. A belföldi díjas barangolás – az elégtelen versenydinamika (piaci hiányosságok) következtében – nem tartható fenn a nagykereskedelmi díjak vagy a kiskereskedelmi barangolási szolgáltatások szabályozása nélkül. B. A fogyasztók nem mindig tudják, hogy milyen szolgáltatási szintre számíthatnak (a szolgáltatás minősége), vagy hogy barangolás esetén milyen díjakat számítanak fel nekik az értéknövelt szolgáltatások hívása esetén (magasabb díjak). A nyújtott szolgáltatás minősége esetenként alacsonyabb, mint az otthoni hálózaton, még akkor is, ha rendelkezésre áll az otthoninak megfelelő szintű szolgáltatás. Nem mindig biztosított a segélyhívó szolgálatok alternatív úton történő ingyenes elérése és a hívó helyére vonatkozó információk rendelkezésre bocsátása, ami különösen a fogyatékossgal élő végfelhasználókat érinti. C. A barangolásszolgáltatóknak esetenként nehézséget okoz nagykereskedelmi barangolási hozzáférést szerezni a kért hálózatokhoz. Mivel emellett az értéknövelt szolgáltatások hívásával kapcsolatban nincs kellő átláthatóság, a barangolásszolgáltatók nem tudják azonosítani a megfelelő számozási tartományokat, emiatt pedig váratlan költségeik merülhetnek fel. A barangolásra vonatkozó jelenlegi uniós szabályok nem feltétlenül alkalmasak kellőképpen az innováció elősegítésére, valamint a technológiai és üzleti változások kezelésére.
Mit kellene elérni?
A kezdeményezés céljai a következők: A) Annak biztosítása, hogy a belföldi díjas barangolás fenntartható legyen a szolgáltatók számára, és hogy megtérülhessenek számukra a barangolási szolgáltatások nagykereskedelmi szintű biztosításának költségei, és emellett meg lehessen őrizni a látogatott hálózatokba való beruházással kapcsolatos ösztönzőket, továbbá el lehessen kerülni a belföldi verseny torzulását a látogatott piacokon. B) Tényleges belföldi díjas barangolási élmény biztosítása a barangolást végző ügyfeleknek, valamint bizalom megteremtése a végfelhasználók körében azzal kapcsolatban, hogy az EU-n belüli utazásaik során nem kell lemondaniuk a hálózati csatlakozásról. Biztosítani kell, hogy a fogyasztók és az üzleti végfelhasználók barangolás közben ugyanolyan minőségű szolgáltatásokat vehessenek igénybe, mint az otthoni hálózaton, és innovatív szolgáltatásokhoz férhessenek hozzá, továbbá nagyobb átláthatóságot kell biztosítani számukra annak érdekében, hogy elkerülhetők legyenek az értéknövelt szolgáltatások igénybevételevel kapcsolatos számlasokkók. Ezenkívül biztosítani kell mindenki számára, hogy egyenlő feltételek mellett férjen hozzá a segélyhívó szolgálatokhoz ugyanúgy, mint az otthoni hálózaton. C) Az innováció megkönnyítése, a kért hálózati technológiákhoz való nagykereskedelmi barangolási hozzáférés biztosítása, valamint az üzemeltetők segítése az értéknövelt szolgáltatásokhoz kapcsolódó veszteségek elkerülésében. A kezdeményezés célja ezenkívül az egyszerűsítés, valamint a szolgáltatókra és más érdekelt felekre

háruló terhek csökkentése.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?
A nemzetközi barangolási piacon uniós szintű fellépésre van szükség az egységes elektronikus hírközlési piac javítása érdekében. Amint azt a Bíróság a barangolással kapcsolatos egyik, mérföldkőnek számító ügyben (C-58/08. sz. Vodafone-ügy) megállapította, az a tény, hogy a nemzetközi barangolás határokon átnyúló jellegű, önmagában indokolja az uniós szintű fellépést, mivel a tagállamok önmagukban nem tudják hatékonyan kezelni a kérdést. Ezenkívül a nemzeti szabályozó hatóságok nem rendelkeztek az ahhoz szükséges eszközökkel, hogy maguk kezeljék a szóban forgó problémákat. Mind a 2019-es bizottsági felülvizsgálati jelentésben szereplő, mind az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete (BEREC) által megfogalmazott megállapítások megerősítik, hogy a kiskereskedelmi barangolási díjak EGT-n belüli eltörlése jelentős mértékben hozzájárult az egységes piac kiteljesítéséhez. A belföldi díjas barangolás a végfelhasználók számára is előnyös volt, és az ilyen szolgáltatás igénybevételének mértéke 2017 júniusa óta jelentősen nőtt. A jelentés megállapítja, hogy a mind a kis-, mind a nagykereskedelmi barangolási piacon mutatkozó, bizonyos versenydinamikára utaló jelek ellenére az alapvető versenyfeltételek nem változtak, és a belátható jövőben valószínűleg nem is fognak olyan mértékben változni, hogy az a kis- vagy nagykereskedelmi barangolási piac szabályozásának megszüntetését indokolná. A hozzáadott értéket az képezi, hogy a végfelhasználók fenntartható és tényleges belföldi díjas barangolást vehetnek igénybe az egész EU-ra érvényes nagykereskedelmi árkorlátok révén, amit csak egy uniós eszköz képes biztosítani.
B. Megoldások
Milyen lehetőségek kínálóznak a célok elérésére? Van-e előnyben részesített lehetőség? Amennyiben nincs, miért nincs?
A Bizottság négy különböző alternatívát javasol és vizsgál: 1. alternatíva (alapforgatókönyv) – A szabályok alkalmazási időszakának meghosszabbítása, a barangolási rendelet jelenlegi rendelkezéseinek megtartása kis- és nagykereskedelmi szinten egyaránt. 2. alternatíva – A barangolási rendelet alkalmazásának folytatása pontosításokkal, fokozott átláthatósággal, valamint a verseny fokozását célzó intézkedésekkel. 3. alternatíva – Fenntartható és tényleges belföldi díjas barangolás (előnyben részesített alternatíva). 4. alternatíva – A kis- és nagykereskedelmi kötelezettségek kiterjesztése a belföldi díjas barangolás javítása érdekében. Az előnyben részesített alternatíva a 3. számú; ez biztosítaná a legnagyobb eredményességet és hatékonyságot a barangolási rendelet (átdolgozás formájában történő) felülvizsgálatával és meghosszabbításával kapcsolatos célkitűzések megvalósítása tekintetében. Olyan intézkedéseket foglal magában, amelyek garantálják a belföldi díjas barangolás fenntartható biztosítását, a nagykereskedelmi árkorlátok javasolt fokozatos csökkentése mellett. Fejlesztések bevezetését foglalja magában a technológiai és üzleti fejleményekre való reagálás, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a végfelhasználók a szolgáltatásminőség, az értéknövelt szolgáltatások és a segélyhívások szempontjából tényleges belföldi díjas barangolást vehessenek igénybe. Horizontális egyszerűsítést és az adminisztratív terhek csökkentését célzó intézkedéseket tartalmaz.
Mi az egyes érdekelttek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?
Az érdekelt felek eltérő álláspontokat képviselnek az árkorlátok szintjével, a szolgáltatás minőségére vonatkozó követelményekkel és a segélyhívó szolgálatok elérésével kapcsolatban. A nettó bejövő forgalmat bonyolító nagyobb hálózatüzemeltetők (és különösen a páneurópai csoportok) jellemzően a nagykereskedelmi árkorlátok jelenlegi szinten tartását részesítik előnyben. Másrészt úgy tűnik, hogy a nettó kimenő forgalmat bonyolító kisebb hálózatüzemeltetők (amelyek ügyfélköre több mobilszolgáltatást vesz igénybe külföldön, mint amennyit a partnerszolgáltatók ügyfélköre vesz igénybe az ő hálózatukon) és a virtuális hálózatüzemeltetők a nagykereskedelmi árkorlátok jelentős csökkentését támogatják.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai
Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?
Az előnyben részesített alternatíva egyensúlyt teremt a belföldi díjas barangolás fenntartható biztosításához fűződő szolgáltatói érdekek tekintetében, anélkül, hogy veszélyeztetné a nagykereskedelmi barangolási szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban felmerülő költségek megtérülését. Az alacsonyabb nagykereskedelmi árkorlátok valószínűleg a nettó kimenő forgalmat bonyolító szolgáltatók nagykereskedelmi barangolási költségeinek csökkenését eredményezik. A Bizottság fenntarthatósági elemzése szerint ez várhatóan a fenntarthatatlanul működő (a belföldi ár 3 %-át meghaladó negatív barangolási árréssel rendelkező) szolgáltatók arányának csökkenéséhez fog vezetni, és ezzel együtt az alapforgatókönyvhöz képest 2023-ban 42 %-kal, 2025-ben pedig 52 %-kal fogja csökkenteni a teljes negatív barangolási árrést. A fogyasztói előnyöket is fontos megemlíteni; azokban az esetekben, amikor a szolgáltató számára engedélyezték a fenntarthatósági eltérést, több mint 40 %-kal csökkenne azon végfelhasználók aránya, akiknél fennállna a többletdíjak felszámításának kockázata, és tovább csökkennének a kivételes esetekben fizetett többletdíjak. Ez az alternatíva javítani fogja a barangolással kapcsolatos végfelhasználói tapasztalatokat azáltal, hogy hozzájárul a szolgáltatás minőségének javításához, valamint a fogyasztók azzal kapcsolatos tudatosságának növeléséhez, hogy a barangolás során milyen szolgáltatásminőséget várhatnak el, továbbá azáltal, hogy segíti a barangolást végzőket az értéknövelt szolgáltatások hívásával kapcsolatos számlasokkok elkerülésében. E hatások közül feltehetően mindkettő növeli majd az ügyfelek elégedettségét és csökkenti a panaszok számát. Ez az alternatíva biztosítja továbbá a szolgáltatók számára a segélyhívó szolgálatok ingyenes elérésének megvalósításához és a hívó helyére vonatkozó információk biztosításához szükséges eszközöket valamennyi barangolást végző végfelhasználó, köztük a fogyatékossgal élők esetében is. Ez segíti majd a végfelhasználók egészségének, életének és tulajdonának védelmét. Végezetül az előnyben részesített alternatíva célja lehetővé tenni a fogyasztók és az üzleti felhasználók számára, hogy utazásaik során kihasználják a technológiai fejlődés és az 5G-alapú innováció előnyeit. Bizonyos (csekély mértékű) környezeti előnyök is várhatók annak köszönhetően, hogy a barangolást végzők könnyebben vehetik majd igénybe a környezetbarát mobilszolgáltatásokat és -alkalmazásokat (pl. a járművek és a közúti infrastruktúra összekapcsolására szolgáló új, 5G- és IoT-alapú mobilszolgáltatásokat, amelyekkel megelőzhetőek lehetnek a halálos balesetek, valamint csökkenthetőek lehetnek az üzemanyagköltségek és a légszennyezés).
Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?
A nagykereskedelmi árkorlátok csökkenése valószínűleg a nettó bejövő forgalmat bonyolító szolgáltatók nagykereskedelmi barangolási bevételeinek csökkenését vonja majd maga után, ugyanakkor továbbra is biztosítja majd a teljes költségmegtérülést. A szolgáltatók számára a kevesebb többletdíj a kiskereskedelmi barangolási bevételek csökkenését okozhatja – a fogyasztók kivételes esetekben kötelezhetők azok megfizetésére, amennyiben azok felszámítása megengedett (mértányos használatra vonatkozó feltételek és fenntarthatósági eltérések), és ezekben az esetekben a többletdíjak mértéke nem haladhatja meg a nagykereskedelmi árkorlátokat. A gazdasági szereplők és a közigazgatási szervek megfelelési többletköltségei csekélyek (a becslések szerint éves szinten átlagosan kevesebb mint 6 ember napnak felelnek meg). A segélyhívó szolgálatok elérésére vonatkozó javasolt intézkedés végrehajtási költségekkel jár. Ezek azonban többnyire a más uniós jogszabályokban (az Európai Elektronikus Hírközlési Kódexben) már meghatározott jogok és kötelezettségek végrehajtásához kapcsolódnak. Végezetül az EGT-n belüli értéknövelt szolgáltatások számozási tartományait tartalmazó adatbázis fejlesztése és karbantartása költségekkel jár a BEREC számára (amely mindkét feladatért felel), továbbá mérsékelt költségeket von maga után a nemzeti szabályozó hatóságok számára (amelyek az adatbázis tartalmának frissítéséért felelősek).
Melyek a kis- és középvállalkozásokra (kkv-kre) gyakorolt hatások?
A kkv-k a szolgáltatás minőségének javulása és a fenntarthatósági eltérések kockázatának csökkenése miatt a

tényleges belföldi díjas barangolás előnyeit élvezhetik majd. A kkv-k és az alkalmazásfejlesztők számára előnyös lesz továbbá az is, hogy a fogyasztók a határokon átlépve is használhatják alkalmazásaikat, még hozzá jobb és már ismert szolgáltatási minőségben. A jó minőségű szolgáltatást vagy 5G-csatlakozást igénylő új alkalmazások és szolgáltatások szempontjából közvetett előnyökkel lehet számolni: a belső piacon történő zökkenőmentes használat elősegítheti elterjedésüket.
Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?
A tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt jelentős hatás nem várható.
Lesznek-e egyéb jelentős hatások?
A nagykereskedelmi árkorlátok felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján szükség esetén történő felülvizsgálatára irányuló javaslatnak köszönhetően – amely egyszerűsíti a jogalkotási folyamatot – csökkenthetők az adminisztratív terhek (2025 után). További megtakarítások érhetők el az egyszerűsített nyomkövetési rendszernek, az euróvezeten kívüli szolgáltatókra vonatkozó egyszerűsített követelményeknek, valamint az elavult rendelkezések hatályon kívül helyezésének köszönhetően.
Arányosság?
Az előnyben részesített alternatíva olyan intézkedéseket foglal magában, amelyek nem beavatkozó jellegűek, és nem is aránytalanok. Azokra a feltárt problémákra korlátozódnak, amelyeket a jelenlegi rendelet nem szabályoz kielégítő módon, és amelyek nemzeti szinten nem kezelhetők hatékonyan. A 10 éves korlátozott időtartam szintén biztosítja az arányosságot.
D. További lépések
Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?
A Bizottság azt javasolja, hogy a piaci biztonság garantálása és a szabályozási terhek minimalizálása érdekében az új rendelet 10 évig legyen hatályban. Ezen időtartam alatt nem várható a piaci verseny jelentős változása. Az első felülvizsgálati jelentést 2025-re tervezik, amikor a Bizottság értékelné fogja a barangolási piac működését, valamint azt, hogy a felmerülő kihívások kezelése érdekében szükség van-e szakpolitikai felülvizsgálatra.